

In alle staten

Nieuwsbrief van Stichting Staten & Stinzen februari 2015

Opzet Stinzenstruin 2015 gewijzigd

In tegenstelling tot vorig jaar worden nog geen precieze data voor alle locaties van de Stinzenstruin 2015 gegeven. Hiervoor is gekozen, omdat de bloei zich niet precies laat voorspellen en bovendien: er wordt getracht vaker open te zijn dan de afgelopen jaren. Na de sneeuwkllokjes en crocusjes worden op een website de openingstijden en bloeitijden van de verschillende stinzenplanten genoemd. Voor het eerst wordt dit in een Stinzenflora-monitor gedaan: een actuele kalender die aangeeft wanneer wat waar bloeit. De Stinzenflora-monitor zal te vinden zijn vanaf eind februari op www.stinze-stiens.nl. Vanaf maart is er ook een overzicht van locaties en precieze tijden te vinden op www.stinzenflorafryslan.nl.

Volksuniversiteit opent de poort van vier states

Onze stichting geeft bij de Volksuniversiteit Fryslân een 'cursus op locatie', waarbij vier states worden bezocht. De deelnemers krijgen een overzicht van de Friese states en horen details over de adellijke bewoners en de tuinhistorie. Ook horen zij wat het betekent om zulk erfgoed te bewaren en te tonen aan publiek. De cursus vindt steeds plaats op vrijdagmiddag van 13.30-15.30 uur.

Na de start op 6 maart in de Openbare Bibliotheek Leeuwarden volgen bijeenkomsten in Voormeer Heerenveen, Epemastate in Ysbrechtum, het Landgoed Oranjewoud en (10 april) Dekemastate in Jelsum.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Volksuniversiteit Fryslân / Maartje van Sluis m.vansluis@sbfm.nl / 058 2347777. Ook kunt u onze stichting mailen.

Jongemastate, Raerd

16 mei: een excursie langs stinspoorten (voor meer informatie zie op onze website www.statenstinzen.nl)

Nieuwe bestemming voor Haersma State

Haersma State in Drachten wordt gerevitaliseerd. De nieuwe eigenaar stelt een aantal flexplekken beschikbaar en een aantal spreek-, coach- of vergaderruimtes. Ze worden aangeboden op een zeer flexibele basis en zijn per maand opzegbaar. Het tarief is laag, volgens de nieuwe website (<http://haersmastate.nl>).

De Drachtster Courant meldt dat de gemeente Smallingerland het omliggende park een opknapbeurt wil geven en dat ook een restauratie plaatsvindt aan de buitenkant van de state. Haersma State dateert uit 1843. Het werd onder leiding van Thomas Romein gebouwd voor grietman Martinus Manger Cats.

Ithakaprijs

Onze donatrice mw. E. Veder-Smit uit Leeuwarden maakt het de SKBL mogelijk een prijs in te stellen voor interdisciplinair (wetenschappelijk) onderzoek rond kastelen, historische buitenplaatsen en landgoederen. Ook journalistieke mediaproducties komen in aanmerking. De prijs is Ithakaprijs gedoopt: www.skbl.nl/meer-weten/prijzenbeurzenstipendia

Rode beuk Stania State geveld

Het is heel goed mogelijk dat beuk en eik in de voortuin van Stania State er al stonden toen Roodbaard in 1821 met de tuin aan de slag ging. Van deze twee wordt de rode beuk nu in fasen gekapt en vervangen door een soortgenoot(je). Een poging om hem te redden, in 2013, heeft geen succes gehad. De zorg voor het park in Oentsjerk is toevertrouwd aan Staatsbosbeheer. In een advies aan SBB, van het college van rijksadviseurs, wordt gesproken over de mogelijkheid bepaalde bezittingen uit te ruilen of af te stoten. De SKBL wijst erop dat dit tot waakzaamheid noopt.

Vijversburg te Tytsjerk

De Stichting Op Toutenburg heeft bekendgemaakt dat de opening van het vernieuwde park Vijversburg te Tytsjerk op 12 september zal plaatsvinden. Vijversburg wordt uitgebreid met drie parkdelen aan de westkant.

Agenda, exposities, etc.

De Schierstins in de voorjaarsvakantie: op woensdag 25 februari kindertheater, op vrijdag 27 een lezing over onderduiken. Vanaf 1 maart gesloten wegens verbouwing.

In **Museum Martena** duurt de tentoonstelling Pjutta en beukers nog tot en met 19 april.

In **het Princessehof** zal de selectie uit de verzameling van de Vrienden nog slechts tot 1 maart te zien zijn, terwijl Op de thee voortduurt tot en met 31 mei.

Tuinontwerp van L.P. Roodbaard teruggevonden

Van tuinarchitect L.P. Roodbaard is een gesigeneerde ontwerptekening weer terecht. Het betreft het ontwerp voor de tuin van apotheker Johannes Martinus Riedel, Voorstraat 62 in Kollum. Over de tekening is voor het eerst in 1992 gepubliceerd. De tuin is omstreeks 1833 aangelegd in de landschapsstijl met de voor Roodbaard kenmerkende elementen van niervormige en ronde perken. Op de tekening zijn perken met bloemen, heesters, groenten, frambozenstruiken en enkele solitaire bomen aangegeven. Achterin tekende Roodbaard een tuinkoepel. Helaas is de tuin niet bewaard gebleven. De ontwerptekening is geschonken aan Tresoar.

Nieuw verdienmodel primeur voor Beetsterzwaag

Beetsterzwaag is populair bij recreanten die zich te voet, te paard of per fiets verplaatsen. Veel van de natuur is er particulier eigendom. Eigenaren van landgoederen hebben er hoge onderhoudskosten aan. Daar staan weinig inkomsten tegenover, omdat de bezoekers er gratis van profiteren maar hun geld besteden bij andere Sweachsters. Het project Landgoedmodel Beetsterzwaag-Olterterp gaat op zoek naar een meer gezamenlijk verdienmodel.

Landgoedeigenaren, bewoners, ondernemers en overheden dragen met z'n allen dit initiatief.

Het project is door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) aangewezen als landelijke pilot en moet dus als voorbeeld dienen voor andere regio's. De kosten van het project, ongeveer drie ton, worden opgebracht door de RCE, de provinsje Fryslân, de Stichting Beetsterzwaag Natuurlijk Genieten en de vereniging van landgoedeigenaren.

Restauratie park Heremastate te Joure

Het park van Heremastate in Joure wordt gerestaureerd. Het van oorsprong zeventiende-eeuwse park werd in de achttiende eeuw door de familie Vegilin van Claerbergen in barokstijl aangelegd, voorzien van een grand canal en een berg die beide nog te bewonderen zijn. In de negentiende eeuw heeft Lucas Pieters Roodbaard een deel van de tuin gemoderniseerd in de toen modieuze landschapsstijl. Thans vindt een reconstructie plaats, die wordt uitgevoerd door Bureau Noordpeil. Tevens wil men de vroegere piramide, die als uitkijktoren heeft gediend, weer terugbrengen op de berg.

Donateur worden?

Neemt dan contact op per e-mail: info@statenstinzen.nl

Maria-Louisejaar

Op 9 april wordt herdacht dat op die dag, precies 250 jaar geleden, prinses Maria-Louise van Hessen-Kassel overleed, de moeder van stadhouder Willem IV. Behalve het Nederlandse koningshuis stammen nog negen Europese vorsten rechtstreeks van haar af. Op 9 april zal dit via een stamboom in beeld gebracht worden op een muur aan het Oldehoofsterkerkhof te Leeuwarden. Dertig meter van deze plek verwijderd staat haar stadspaleis, het huidige keramiekmuseum Princessehof. Zij kocht dit in 1731, samen met de ernaast gelegen Papingastins. Op de parterre van het museum is een kamer ingericht als herinnering aan deze bewoonster. Maria-Louise, beter bekend als Marijke Meu, was tot tweemaal toe jarenlang regentes voor de stadhouder: twintig jaar voor haar pasgeboren zoon en later nog eens zes jaar voor haar kleinzoon, Willem V.

Na de herdenking van haar sterfdag zullen in dit Maria-Louisejaar nog vele evenementen in het teken staan van de herdenking van Marijke Meu, waaronder een harddraverij, klassieke concerten, lezingen en een 'staatsbanket' (www.nassau-en-friesland.nl). Naast Leeuwarden staat ook Oranjewoud centraal, waar Maria Louise geregeld verbleef. In het eerste weekend (10-11 april) worden in Oranjewoud enkele avondlijke verhalenwandelingen langs de Oranjeroute georganiseerd. Het parklandschap wordt hiervoor sfeervol verlicht.

Prachtige expositie in het Martenahuis (Museum Martena) te Franeker

In het Museum Martena, gehuisvest in het Martenahuis te Franeker, is momenteel de expositie 'Pjutton en Beukers' te zien. In deze zeer mooie en passende entourage, worden een aantal fraaie schilderijen van adellijke kinderen uit de periode 1550 - 1800 tentoongesteld. Het is mooi om te zien dat de stijl van portretten in de loop der tijd zich ontwikkelde van zeer statige tot meer ongedwongen kinderportretten. Het is zeker een aanrader om deze expositie te bekijken. De conservator van Museum Martena, mevrouw Brouwer, is bereid om voor donateurs van onze stichting en lezers van de Nieuwsbrief een rondleiding te verzorgen. Deze rondleiding is op woensdag 25 februari om 15.00 uur. Opgave hiervoor kan tot en met 24 februari (vol = vol) telefonisch bij Museum Martena, tel. 0517 392192. De entreekosten voor het museum bedragen € 6,- (MJK gratis). De kosten voor de rondleiding neemt Stichting Staten en Stinzen voor haar rekening.

Portret van de kinderen van Pieter van Harinxma thoe Slooten, door Wybrand de Geest, 1654.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie op onze website
www.statenstinzen.nl